

**Аксубаевский
муниципальный район**
муниципальное образование
423067 с.Старая Киреметь
улица Ленина, 37
Тел.884344 4-60-38

**Аксубай муниципаль
районы**
муниципаль беремлеге
423067 Иске Кармет авылы
Ленин урамы, 37
тел. 884344 4-60-38

Исполнительный комитет Старокиреметского сельского поселения

КАРАР

№ 9

21.10.2024 ел

«2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Иске Кармэт авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» муниципаль максатчан программасына үзгәрешләр керту турында, № 16, 27.10.2015

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Иске Кармэт авыл жирлеге Уставына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Иске Кармэт авыл жирлеге башкарма комитетына таянып КАРАР чыгарды:

1. Иске Кармэт авыл жирлеге Башкарма комитетының 27.10.2015 ел, № 16 карары белән расланган «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Иске Кармэт авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» муниципаль максатчан программасына кертергә (үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне исәпкә алып, 06.12.2019 ел, № 18, 20.10.2023 ел, № 8 карарлары белән) түбәндәге үзгәрешләр: программа исемендә "2016-2020" саннарын «2016-2027 " саннарына алмаштырырга; программа паспортында: «программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016-2027 еллар
--	-----------------

«программаны финанслау күләме» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

Программаны финанслау күләме	2016-2027 елларга Программаны финанслау күләме 14 335,9 мең сум төшкил итә, шул исәптән: 2016 ел-720,0 мең сум 2017 ел-727,2 мең сум 2018 ел-734,4 мең сум 2019 ел-741,6 мең сум 2020 ел-748,8 мең сум 2021 ел-1433,7 мең сум
------------------------------	---

	2022 ел-1369,6 мең сум 2023 ел-1369,6 мең сум 2024 ел-2261,0 мең сум 2025 ел-1312,0 мең сум 2026 ел-1408,0 мең сум 2027 ел-1510,0 мең сум Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүлөп бирүне исәпкә алып, ел саен тәзәтелергә тиеш.
--	--

2. Әлеге карарны Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга. <http://aksubayevo.tatar.ru> һәм рәсми хокукий мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга <http://pravo.tatarstan.ru/>.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Иске Кармәт авыл жирлегә
Башкарма комитеты житәкчесе:

 А.В.Парфенов

Иске Кармәт авыл җирлеге
Башкарма комитеты җитәкчесенең
2024 нче елның 21 нче октябрәндәге
9 нчы санлы карары белән
расланган

**«2016-2027 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль
районының Иске Кармәт авыл җирлегендә мәдәниятне үстерүгә
ОЗАК СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММА**

Иске Кармәт авылы

Программа паспорты

Исем Программалар	«2016-2027 елларга Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа РФ, ТР Конституциясе, федераль кануннар, ТР кануннары нигезендә эшләнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукый актлар белән
Муниципаль заказчы-программаның координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның Максатлары	Аксубай районы Иске Кармәт авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтияжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, җирлектә яшәүчеләр һәм кунаклар өчен мәдәният, кинематография сәнгате учреждениеләренең җәлеп итүчәнлеген арттыру Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын саклауны, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру
Программаның Бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак, социомәдәни функцияләргә гәмәлгә ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү; 2. Милли музыкаль традицияләргә саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү; 3. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология чагылышларына түземсезлек атмосферасы тудыруга юнәлдерелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру
Гәмәлгә ашыру сроклары	2016-2027 еллар
Ярдәмче программалар	- "2016-2027 елларга музей эшен үстерү»; - "2016-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү» "2016-2027 елларга террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау»
Программаны финанслау күләмнәре	2016-2027 елларга Программаны финанслау күләме 14 335,9 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2016 ел-720,0 мең сум 2017 ел-727,2 мең сум 2018 ел-734,4 мең сум 2019 ел-741,6 мең сум 2020 ел-748,8 мең сум 2021 ел-1433,7 мең сум 2022 ел-1369,6 мең сум 2023 ел-1369,6 мең сум 2024 ел-2261,0 мең сум 2025 ел-1312,0 мең сум 2026 ел-1408,0 мең сум 2027 ел-1510,0 мең сум

	Искөрмә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.
Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелеләргә күрсәткечләре	Программа чараларын гамәлгә ашыру 2027 елга арттыруга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: яңгың куркынычсызлыгы системалары белән жиһазландырылган музей майданнарының өлеше 92,5 процентка кадәр; музей предметларын актив күрсәтүдә катнашкан төп фонд предметларының гомуми санына карата чагыштырма авырлыгы 95 процентка кадәр; хисап чорында музейларга бару өлешенең алдагы чорга нисбәте 33 процентка кадәр; социаль яктан якланмаган һәм мөмкинлекләре чикләнгән затлар тарафыннан үткән чорга карата хисап чорында музейларга бару санының 25 процентка кадәр нисбәте; хисап чорында ачылган үз фондларыннан күргәзмәләр санының алдагы чорга нисбәте 93 процентка кадәр; төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; массакуләм һәм мәдәни-массакуләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру; үзешчән сәнгать сәнгәтенә клуб формироваииеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру; жирлек халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклап калуга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны 5 кө кадәр чара; дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданныр белән 2 проектка кадәр уртак проектлар саны; жирлектә "Сабантуй" татар халык бәйрәмен үткөрү саны -1; террорчылык һәм экстремистик күренешләренең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлегенә территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати пространство Булдыру; Яшьләр арасында милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасының ныгуы.
Программаның үтәлешен тикшереп торуну оештыру системасы	Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлегенә Советы; Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлегенә башкарма комитеты.

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларга гомуми характеристика.

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлегендә 2 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе эшли. Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл жирлегенә мәдәният объектларының гомуми челтәренә түбәндәгеләр керә:

1 музей, һәркем файдалана алырлык китапханәләр, 1 мәдәни - ял итү тибындагы учреждение. 2014 елда Аксубай муниципаль районында мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итү һәм аны үстерүгә жирлек бюджетыннан 697,4 мең сум акча жиберелгән.

Тармакта эшләүчеләр саны 7 кешедән артып китте. Шактый акчалар матди-техник

базаны үстөрүгө, тармак объектларын төзүгө һәм реконструкциялөүгө, мәдәният учреждениеләре жиһазларын комплекслы мөгълүматлаштыруга һәм модернизациялөүгө юнәлтелә. Социологик тикшеренүләр мөгълүматларына караганда, мәдәният учреждениеләренең гамәлдәге чөлтәре халыкның ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерми. Халыкны бөялөүдә житәрлек тәэмин ителмәү беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйлә: мәдәният объектларын урнаштыруның тигез булмавы, гамәлдәге учреждениеләрнең чагыштырмача югары "һәркем файдалана алырлык бусагасын" саклап калу; мәдәният учреждениеләре күрсәтә торган хезмәтләр күләме һәм төрләрә гражданның таләпләренә, өстенлекләренә һәм өметләренә тулысынча туры килми; мәдәният учреждениеләренең ял итү һәм ижәт эшчәнлегә, Мәгариф һәм үзлегеңнән белем алу, чаралар үткөрү, һәвәскәр берләшмәләр эшчәнлегә өчен заманча югары технологияле жиһазлар белән житәрлек дәрәжәдә жиһазландырылмавы, шулай ук халыкның төрле категорияләре, шул исәптән хәрәкәт итүләре аз булган һәм тормыш эшчәнлегендә башка чиклөләр булган мәдәният учреждениеләренең файдалана алуын тәэмин итү чаралары белән тәэмин ителмәве; сәнгатьнең төрле жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткөрү, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак куллану өчен югары дәрәжәдәге эре заманча комплексларга кытлык

Мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны жиңү механизмы

Проблеманың эчтәлегә	Жиңү механизмы
Мәдәни-ял итү төкәдимнәре гражданның сорауларының бөтен диапазонын капламый	Мәдәни-ял итү эшчәнлегә өлкәсендә эшнәң яңа формаларын һәм ысулларын кертү
Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасының житәрлек дәрәжәдә үсмәве	Тармакның матди-техник базасын ныгыту һәм мөгълүматлаштыру, жиһазларны модернизациялөү, бюджеттан тыш акчалар, дәүләтнеке булмаган структуралар жәлеп итү
Инвалидлар, тормыш эшчәнлегә чиклөнгән затлар өчен мәдәният учреждениеләреннән файдалану мөмкинлегә житәрлек булмау	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән тәэмин итү, мәдәният учреждениеләрен инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүче гражданның өчен жайлаштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстөрү
Инновацион мәдәни проектлар эшлөү һәм аларны гамәлгә кертү зарурлығы	Инновацион проектларга, ижади остаханәләргә грант ярдәме

Программа максатларына ирешүгә аларның йогынтысын киметү максатында куркынычларны жайга салу һәм идарә итү чаралары

Программаны гамәлгә ашырганда хәвеф - хәтәргә Анализ һәм хәвеф – хәтәргә идарә итүне муниципаль заказчы-программаның координаторы-Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жиңлегә башкарма комитеты гамәлгә ашыра.

Иң житди куркынычларга ярдәмче программаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертергә мөмкин. Финанс куркынычы программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс хәвефен чиклөү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләренә һәм ирешелгән нәтижәләргә карап күрсәткечләргә ел саен төзәтмәләр кертү тора.

Программа чараларын Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жиңлегә бюджетыннан финанслау житмәү куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендәге инновацион проектларның инвестицияләр жәлеп итүчәнлегә механизмнарын булдыру юлы белән гамәлгә ашырыла. Административ хәвеф-хәтәр программа белән нәтижәсез идарә итүгә бәйлә, бу ярдәмче программаларның

максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин. Административ куркынычны чикләү ысуллары булып: программа чараларын үтәү барышын тикшереп торыу һәм Программаны гамәлгә ашыруга агымдагы идарә итү механизмын камилләштерү;

программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру; программа күрсәткечләре (Индикаторлары) үтәлешенә өзлексез мониторинг; халыкка мәгълүмат житкерү һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында белешмәләрне ачык бастырып чыгару. Хәвеф - хәтәрләр белән идарә итү чараларын күрү программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтижәлеләген һәм нәтижәлеләген бәяләү нигезендә Программаның муниципаль заказчысы-координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Төп максатлар, бурычлар, ахыргы нәтижәләрне тасвирлау Программалар һәм аны гамәлгә ашыру сроклары

Программаның максаты 2014 - 2027 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәтенең өстенлекләренә нигезләнгән.

Акубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеген социаль-иқтисади үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен тиешле шартлар тудыру белән беррәттән, әлеге программаның стратегик максаты булып Акубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, җирлектә яшәүчеләр һәм кунаклар өчен мәдәният, сәнгать учреждениеләренең җәлеп итүчәнлеген арттыру тора. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы кайбер бурычларны хәл итәргә кирәк, шул исәптән: җәмгыять үсешенең мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләрне гамәлгә ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү; милли музыкаль традицияләрне саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү;

Акубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә халык сәнгать һөнәрләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү; Акубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының сакланышын һәм алардан нәтижәле файдалануны тәэмин итү; Регионара һәм миллиләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру Программа программаларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә тотып, аларның үзенчәлекле бурычлары тиешле ярдәмче программаларда чагылдырылган.

"2016-2027 елларга музей эшен үстерү" ярдәмче программасы Акубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегенең музей фондын саклап калу, өйрәнүгә һәм популярлаштыруга, шулай ук җәмгыять үсешенең мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләрне гамәлгә ашыру өчен уңай шартлар тудыру максатларында музейларны комплекслы үстерүгә юнәлдерелгән. "2016 - 2027 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү" ярдәмче программасы Милли музыкаль традицияләрне саклап калуны һәм үстерүне, заманча музыка сәнгәтен үстерүне максат итеп куя. Җирлекнең муниципаль концерт оешмалары чөтәренең бүгенге торышын, 2027 елга кадәр концерт учреждениеләренең үсеш перспективаларын чагылдыра. «Акубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау " ярдәмче программасы террорчылык һәм экстремистлык күренешләренең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны, Акубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмат киңлеген булдыруны камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты - 2016-2027 еллар.

Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә бирелә торган федераль, республика бюджеты акчаларыннан файдалануны күздә тоталар. Шулай ук Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегенә бюджеты акчаларыннан.

Программаны финанслауның гомуми күләме мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

2016 елда-5,0 мең сум

2017 елда-5,1 мең сум

2018 елда-5,2 мең сум

2019 елда-5,3 мең сум

2020 елда-5,4 мең сум

2021 елда-2 мең сум

2022 елда-2 мең сум

2023 елда-2 мең сум

2024 елда-2 мең сум

2025 елда-2 мең сум

2026 елда-2 мең сум

2027 елда-2 мең сум

Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэмин итү фараз характерында була һәм, тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген тәэмин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчалардан нәтиҗәле файдалануын тикшереп тора. Программа чараларын гамәлгә ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларының барлык башкаручылары белән төзелә торган муниципаль контрактлар нигезендә Россия Федерациясене һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларына төгәл туры китереп гамәлгә ашырыла.

Программаның социаль-икътисады нәтиҗәләгән бәяләү

Мәдәниятнең фундаменталь үзенчәлегенә шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтиҗәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның артуында, индивидуумнарның кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләрен тоту нормаларының үзгәрүендә чагыла, бу ахыр чиктә жәмгыять яшәеше нигезләрендә үзгәрешләргә китерә. Программда мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтиҗәләрен генә характерлый торган индикаторлар һәм цифрлы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шулай ук вакытта конкрет ярдәмчел программаларда үз нәтиҗәләлек күрсәткечләре булырга мөмкин. Программаны һәм аның ярдәмчел программаларын гамәлгә ашыруның нәтиҗәләгән бәяләү Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла. Программаны гамәлгә ашыруның төп социаль-икътисады эффекты Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегенә гражданны тормышында мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә һәм, димәк, Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә тормыш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизация курсы тормышка ашыру өчен уңай иҗтимагый атмосфера тудыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк:

Аксубай районының Иске Кармәт авыл җирлегендә яшәүче халыкларның үзенчәлегенә булганда бөтенлеген саклауга ярдәм итә торган мәдәни пространствоның бердәмлеген ныгытуда; ижади эшчәнлек өчен уңай шартлар тудыруда, мәдәнияттә һәм

сәнгатьтә халыкка тәкъдим ителә торган мәдәни байлыklarның һәм мәгълүматның төрлелеген һәм аңлаешлылығын тәмин итүдә; мәдәниятне икътисадыи үстерү процессларын активлаштыруда һәм тармакка жәлеп ителә торган дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә; Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз бәйләнгән. Кагыйдә буларак, бу элемтә мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыklar эшчәнлегендә күренә. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр системасын формалаштыру Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын хәл итүгә турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа мәдәниятне үстерү проблемаларын әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнештә хәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге программада каралган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә фактта ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә.

"2016 - 2027 ЕЛЛАРГА МУЗЕЙ ЭШЕН ҮСТЕРҮ" ярдәмче программасы Паспорты

Ярдәмче программаның исеме	"2016 - 2027 елларга музей эшен үстерү " (алга таба – ярдәмче программа))
ярдәмче программаның заказчысы	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты
Ярдәмче программаны эшләүче төп	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты
Ярдәмче программаның максаты	Жәмгыять үсешенә мөһим ресурс буларак социомәдәни функцияләргә гамәлгә ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	1. Аксубай районы Иске Кармәт авыл җирлеге музей фондының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм туплау. 2. Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге музей фондын популярлаштыру. 3. Музейларның мәдәни һәм фәнни-агарту, мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыруы. 4. Музейларны мәгълүматлаштыру
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016 - 2027 еллар
Еллар буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре	Ярдәмче программаны Аксубай районы Иске Кармәт авыл җирлеге бюджеты акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме 10527,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча: 2016 елда-423,0 мең сум; 2017 елда-427,0 мең сум; 2018 елда-431,0 мең сум; 2019 ел-435,0 мең сум; 2020 ел-440,0 мең сум; 2021 ел-757,0 мең сум; 2022 ел-757,0 мең сум; 2023 ел-757,0 мең сум; 2024 ел-1266 мең сум;

	<p>2025 ел-1468 мең сум; 2026 ел-1608 мең сум; 2027 ел-1758 мең сум; Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм тиешле финанс елына Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегә бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш</p>
<p>Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелелеге күрсәткелләре</p>	<p>Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2027 елга арттыруга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: реставрацияләүне таләп итүче предметлар саныннан төп фондның реставрацияләнгән предметлары өлеше, дәүләт исәбенә куелган һәм саклауга куелган музейларның төп фонды предметлары санының ел ахырына ел башына 93 процентка кадәр нисбәте; янгын куркынычсызлыгы системалары белән жиһазландырылган музей майданнарының өлеше 92,5 процентка кадәр; музей предметларын актив күрсәтүдә катнашкан төп фонд предметларының гомуми санына карата чагыштырма авырлыгы 95 процентка кадәр; хисап чорында музейларга бару өлешенең алдагы чорга нисбәте 33 процентка кадәр; социаль яктан якланмаган һәм мөмкинлекләре чикләнгән затларның узган чорга карата хисап чорында музейларга килү санының 25 процентка кадәр нисбәте; үз фондларыннан күргәзмәләр санының нисбәте, открытых в отчетном периоде, к предыдущему периоду до 93 процентов;</p>

I.Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика,

Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегенең музей челтәре 1 музей учреждениесен үз эченә ала.

Хәл итүне таләп итүче музей эшчәнлегенә проблемалары музейларның матди-техник базасы җитәрлек дәрәжәдә үсеш алмавы; музейларны саклау-янгын сүндерү сигнализацияләре, махсуслаштырылган экспозиция-күргәзмә һәм фонд жиһазлары белән жиһазландырмау; бөтен музей фондын мәдәни-мәгариф, фәнни-агарту максатларында актив файдаланмау; дәүләт музейларын мәгълүматлаштыруның җитәрлек булмавы; инфраструктураның Начар үсеше аркасында Мәдәни туризмның җитәрлек дәрәжәдә үсмәве.

II. Ярдәмче программаның максаты, бурычлары, ахыргы нәтижеләр һәм аны гамәлгә ашыру сроклары тасвирламасы

Ярдәмче программаның максаты-музейларны социомәдәни функцияләренә тормышка ашыру һәм җәмгыять үсешенең мөһим ресурсы буларак комплекслы үстерү. Өлеге максатны тормышка ашыру өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Музей фондының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм туплау.
2. Музей фондының дәүләт өлешен популярлаштыру.
3. Музейларның мәдәни һәм фәнни-агарту, мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыруы.
4. Музейларны мәгълүматлаштыру. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру срогы-2016-2027 еллар.

III. Ярдәмче программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Ярдәмче программаны район бюджеты акчалары исәбеннән финанслауның гомуми

күләме 10527 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:

2016 елда-423,0 мең сум; 2017 елда-427,0 мең сум; 2018 елда-431,0 мең сум; 2019 ел-435,0 мең сум; 2020 ел-440,0 мең сум;

2021 ел-757,0 мең сум;

2022 ел-757,0 мең сум;

2023 ел-757,0 мең сум;

2024 ел-1266 мең сум;

2025 ел-1468 мең сум;

2026 ел-1608 мең сум;

2027 ел-1758 мең сум; Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразланган характерда була һәм тиешле финанс елына Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегенә бюджеты проектының формалаштырылганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

IV. Социаль-иқтисади нәтижеләлекне бәяләү Ярдәмче программалар

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру районның музей өлкәсендә булган барлык ресурслар (мәдәни-тарихи, кадрлар, матди-техник) белән нәтижелә идарә итүгә ярдәм итәчәк, бу музейлар күрсәтә торган хезмәтләрнең сыйфатын яхшыртырга ярдәм итәчәк. Болар барысы да республиканың мәдәни мирасын популярлаштыру аша Аксубай районының Иске Кармәт авыл җирлегенә матур образын формалаштырачак.

«2016-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү " ярдәмче программасы» паспорты

Муниципаль ярдәмче программа исеме	«2016-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү»
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	Аксубай районы Иске Кармәт авыл җирлегенә территориясендә бердәм мәдәни киңлек булдыру һәм Саклап калу; мәдәният учреждениеләренә муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары, иҗтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, иҗат һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү; -халыкта гражданлык үзгәрткән, әхлакый-әхлакый һәм толерант дөньяга караш формалаштыру буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру. - эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү; - мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын яхшырту
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, җирлекнең тарихи-мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру. План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар уздыру. Мәдәни-ял итү чараларында катнашучылар санын арттыру. «Мәдәният» өлкәсендә халыкта гражданлык тәңгәлләгән формалаштыруны, иҗади потенциалны ачуны, толерантлык тәрбияләүне, этника һәм конфессияләргә мөнәсәбәтләр культурасын тәэмин итә торган системаны үстерү һәм модернизацияләү
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	Татарстан Республикасы Аксубай МР Иске Кармәт авыл җирлегенә башкарма комитеты
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Аксубай МР Иске Кармәт авыл җирлегенә башкарма комитеты
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2016-2027 еллар

Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганақлары, шул исәптән еллар буенча:	Финанслау чыганақлары булып Аксубай МР Иске Кармәт авыл җирлегә бюджеты акчалары тора												
	Чыгымнар 9272,0 (мең сум).												
	всего	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Җирле бюджет акчалары	9272,0	297,0	300,0	303,0	306,0	309,0	780,0	812,0	940,0	995,0	1312,0	1408,0	1510,0
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган нәтижеләре	Төрле дәрәжәдәгә конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; Клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; Массакүләм һәм мәдәни-массакүләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру; Үзешчән сәнгать сәнгатенең клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;												

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика

II.

Кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак мәдәниятнең социаль роленең артуы җәмгыять үсешенең хәзерге этабының үзенчәлеге булып тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кеше яшәешенә нигез салучы, цивилизацияле тормышның кыйммәтләрен һәм формаларын саклап калу сәләтен формалаштыручы үзенчәлекле чынбарлык буларак та чыгыш ясый. Кешенең иҗади көчләрен, сәләтләрен һәм талантларын чагылдыру һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булу җәмгыятьнең мәдәни үсешенең кирәкле критерие булып тора. Халыкның тормыш сыйфатының мәдәни өлешен яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләренә хәл итү җирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәгә вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм әлеге проблемаларны программ-максатчан метод нигезендә хәл итү зарурлыгы белән билгеләнә. Муниципаль ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән-бу мәдәниятне хәзерге шартларда Аксубай районы социаль-икътисады үсешенең иң мөһим ресурсларының берсе буларак тануны билгели торган конкрет адымнар. Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында Социаль әһәмияткә ия максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтиҗәле тотуны тәэмин итәчәк һәм аларга ярдәм итәчәк:

1. Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, җирлекнең тарихи – мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.

2. План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар уздыру.

ПРОГРАММАДА КАРАЛГАН ЯРДӘМЧЕ ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү системасын модернизацияләү. Әлеге процессны камилләштерү чаралары системасында: - клуб, китапханә, музей системасында хәзерге заманда халык белән эшләнүнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү; - инновацион рәвешләренә һәм ысулларны үстерү;

- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара хезмәттәшлекне тәэмин итү; - мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү. - «мәдәният» өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;

- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, методларын һәм чараларын эшләү; - җирлекнең социаль-икътисады үсешендә киңрәк мәдәният учреждениеләре өчен шартлар тудыру; - халыкның иҗади потенциалын үстерүгә ярдәм итү;

**Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә
террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау ярдәмче программа
паспорты**

Ярдәмче Программаның Исеме	«Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау " (алга таба-Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты
Ярдәмче Программаның Максаты	Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын саклауны, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру
Ярдәмче Программаның Бурычлары	Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; Халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология чагылышларына түземсезлек атмосферасы тудыруга юнәлдерелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016-2026 гг.
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы:	Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге бюджеты акчалары счёты 40,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән 2016 елда-5,0 мең сум 2017 елда-5,1 мең сум 2018 елда-5,2 мең сум 2019 ел-5,3 мең сум 2020 елга-5,4 мең сум 2021 ел-2 мең сум; 2022 ел-2 мең сум; 2023 ел-2 мең сум; 2024 ел-2 мең сум; 2025 ел-2 мең сум 2026 ел-2 мең сум 2027 ел-2 мең сум Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслауга район һәм республика бюджетыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен корректировкаланьрга тиеш.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре	Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру террорчылык һәм экстремистлык күренешләренең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мөгълүмати пространство Булдыру; Яшьләр арасында милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасының ныгуы.
Ярдәмче программаның үтөлешен тикшереп торуны оештыру	Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны тикшереп торуны Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге советы гамәлгә ашыра.

II. Программаны хэл итүгә юнәлдерелгән проблемага характеристика

Ярдәмче программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхеснең, җәмгыятьнең һәм дәүләтнең иминлеген тәмин итү өлкәсендәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрдәге Россия Федерациясендә террорчылыкка каршы тору концепциясе, 2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясенең дәүләт милли сәясәте стратегиясе, шулай ук милләтара, динара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә юнәлдерелгән нигезләмәләренә үз эченә алган башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләр тәшкил итә. Яшьләргә патриотик тәрбия биру.

Хәзерге вакытта Аксубай районының Иске Кармәт авыл җирлегендә 1 дини оешма теркәлгән, шул исәптән: мәселманнар -1; православныйлар юк; теркәлмәгән дини оешмалар: мәселманнар - юк; православныйлар - юк.

Иҗтимагый-сәяси, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышы, тулаем алганда, тотрыклылык, яхшы күңеллек, төрле социаль төркемнәр, милләтләр һәм диннәр вәкилләренең конструктив хезмәттәшлеге белән характерлана. Соңгы елларда дин тотучылар, гамәлдәге православие чиркәүләре һәм мәселман мәчетләре саны артты. Шулай ук вакытта Ярдәмче программаны әзерләү һәм аны алга таба гамәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәге хәзерге вазгыятьнең килеренке булып калуына бәйле.

Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы хәзерге вакытта дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының, иҗтимагый хәрәкәтләрнең һәм барлык гражданның тырышлыгын берләштерүне таләп итә. Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге алдында торган аеруча кискен проблемаларны хәл итәргә мөмкинлек бирчәк, террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүдә уңай тенденцияләр тудыру гомуми иминлекне ныгытуга турыдан-туры йогынты ясаычак.

III. «2016-2027 елларга Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау» ярдәмче программа чаралары

№ п/п	Чаралар	Үтәү срогы	Җаваплы (киләшү буенча)
1	Өстәмә чараларны гамәлгә ашырырга: авыл яшьләренең мәшгульлеген тәмин итү, ял итү һәм һөнәри белем алу мөмкинлекләрен киңәйтү; авыл яшьләренең иҗтимагый хәрәкәтен үстерү буенча	2016-2027 гг.	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты», Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының» мәдәният бүлеге " МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау өлкәсендә программалар һәм проектларның республика конкурсында катнашу һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру.	2016-2027 гг.	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, "АМР мәдәният бүлеге" МКУ, «ӘМР "мәгариф бүлеге" МКУ
3	Җирлекнең дини берләшмәләрендә дин тотучыларга вәгазьләр һәм җомга намазлары вакытында дини түземлек формалаштыруга һәм саклауга юнәлдерелгән, шулай ук дин тотучыларда конфликтлы ситуацияләренә хәл итүнең кабул ителмәслек ысуллары буларак	2016-2027 гг.	Җирлек башлыгы

	террорчылыкка һәм экстремизмга бәя бирүне булдыруга ярдәм итә торган системалы мөрәжәгать инициативасы белән чыгарга.		
4	Басма һәм электрон массакуләм мөгълүмат чаралары материалларына, укыту-методик әдәбиятка һәм башка басмаларга аларда милләтара һәм төбәкара розгыш-талаш тудыру билгеләрен ачыклау өчен экспертиза үткөрүне оештырырга.	2016-2027 гг.	Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлгеге (киләшү буенча), Иске Кармәт авыл жирлегеге башкарма комитеты
5	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2016-2027 гг.	Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлгеге (киләшү буенча), Иске Кармәт авыл жирлегеге башкарма комитеты
6	Жәмгыятьтә әхлакый сәләмәтлекне ныгыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр, кешеләр күп була торган объектларның террорчылыктан саклануы, халыкның тормышын тәэмин итү объектлары проблемалары буенча «түгәрәк естәлләр» үткөрү.	2016-2027 гг.	«Мәгариф бүлгеге «МКУ,» Мәдәният бүлгеге " МКУ, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты ОДМС
7	Формаль булмаган берләшмәләргә ачыклау буенча рейдлар.	2016-2027 гг.	Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлгеге (киләшү буенча),
8	Теркәлмәгән дини һәм милли берләшмәләргә ачыклау өчен дини конфессияләр һәм милли диаспоралар вәкилләргә белән әңгәмәләр үткөрү	2016-2027 гг.	Россия Федераль миграция хезмәтенәң ТР буенча идарәсенәң Аксубай районындагы бүлгеге(киләшү буенча),
9	Кешеләр күп була торган биналарда гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракларда гамәлләр буенча уку дәрәсләргә үткөрүне оештыру	2016-2027 гг.	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт жирлегенәң башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлгеге(киләшү буенча), «ТР буенча ФПСның 102 ПЧ (киләшү буенча)
10	Экстремизмның теләсә нинди рәвешенәң, бигрәк тә милләтара һәм динара дошманлыкның ижтимагый куркынычлыгын аңлату буенча барлык типтагы мәгариф учреждениеләрендә сыйныф сәгатьләрен системалы үткөрү	2016-2027 гг.	«Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлгеге, Аксубай муниципаль районының дини конфессияләр вәкилләргә (киләшү буенча), Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлгеге (киләшү буенча)
11	Ярдәмче программа чараларын мөгълүмати яктыртуны оештыру	Ел дәвамында	«Сельская новь " газетасы редакциясе (киләшү буенча), Иске Кармәт авыл жирлегеге клубларында стендлар